

TEMA 1: TOPOLOGIA DE \mathbb{R}^n

- Notacions bàsiques:

Punts de \mathbb{R}^n : $x = (x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) = (x_i)_{1 \leq i \leq n}$

- Producte escalar estandar: $\vec{x} \cdot \vec{y} = \sum_{i=1}^n x_i y_i$

- Norma Euclidianez:

$$\|x\| = \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i)^2}$$

- Distància Euclidianez:

$$d(x, y) = \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - y_i)^2}$$

- Una successió en \mathbb{R}^n és convergent $\Leftrightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} (x_i)_k = a_i \quad \forall i = 1..n$

TEMA 2: LÍMITS I CONTINUITAT

- $f = (f_1, f_2, \dots, f_n)$; $b = (b_1, b_2, \dots, b_n)$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = b \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow a} f_i(x) = b_i \quad \forall i = 1..n$$

- Límits direccionals.

Podem estudiar el límit de f en aproximar-nos a "a" segons el vector " \vec{u} ":

$$\lim_{t \rightarrow 0^+} f(a + t\vec{u})$$

- $\exists \lim_{x \rightarrow a} f(x) = k \Rightarrow$ límits direccionals = k
segons una corba

- Límit segons una corba parametritzada.

$$\lim_{t \rightarrow 0^+} \gamma(t) = a \Rightarrow \lim_{t \rightarrow 0^+} f(\gamma(t))$$

- Límits reiterats:

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (a,b)} f(x,y) = L \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} (\lim_{y \rightarrow b} f(x,y)) = \lim_{y \rightarrow b} (\lim_{x \rightarrow a} f(x,y)) = L \quad (\text{si existeixen})$$

- $f = (f_1, f_2, \dots, f_n)$ és continua si ho són totes les f_i .

- El teorema de Bolzano es pot aplicar a $a \in A \xrightarrow{f} b \in B$ si A és arc-conex (existeix un camí que uneix $a_1, a_2 \quad \forall a_1, a_2 \in A$)

TEMA 3: DERIVACIÓ

◦ f és diferenciable, si existeix una aplicació lineal T_a tq:
$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h} = T_a = f'(a) \text{ o } Df(a)$$

◦ $f(a) + Df(a)(x-a)$ s'anomena aproximació lineal de f en a .

◦ $f: A \rightarrow \mathbb{R}^n$ és diferenciable en $a \iff f$ continu en a .

◦ f és diferenciable sii ho són les seves funcions components
 $(f)' = Df = (Df_i)_{1 \leq i \leq n}$

◦ Derivades direccionals:

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a+t\vec{u}) - f(a)}{t} = f'(a; \vec{u}) \text{ o } D_{\vec{u}}f(a)$$
 Derivada direccional de f segons el vector \vec{u} .

◦ Si f diferenciable en a , $\Rightarrow D_{\vec{u}}f(a) = f'(a) \cdot \vec{u}$

◦ Derivades parcials:

(derivades direccionals segons els vectors de la base canònica)

$$D_i f(a) = \frac{\partial f}{\partial x_i}(a) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a_1, \dots, (a_i+t), \dots, a_m) - f(a_1, \dots, a_m)}{t}$$

◦ Matriu Jacobiana

$$Jf(a) = \begin{pmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(a) & \dots & \frac{\partial f_1}{\partial x_m}(a) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_n}{\partial x_1}(a) & \dots & \frac{\partial f_n}{\partial x_m}(a) \end{pmatrix}$$

si $n=m$ el determinant s'anomena Jacobiana de f en a .

◦ Regla de la cadència

$$D(g \circ f)(x_0) = Dg(f(x_0)) \circ Df(x_0) \quad | \quad J(g \circ f)(x_0) = Jg(f(x_0)) \cdot Jf(x_0)$$

◦ Teorema de Schwarz

les derivades parcials creuades són iguals $D_i D_j f(x) = D_j D_i f(x)$

◦ Teorema de la funció inversa

$$Df^{-1} = \frac{1}{Df(f^{-1})} \quad | \quad Jf^{-1} = \frac{1}{Jf(f^{-1})}$$

• Canvis de coordenades

canvi variable

- Si f és C^k ($k \geq 1$) amb $Jf \neq 0$, f és un difeomorfisme de classe C^k

- Coordenades polars.

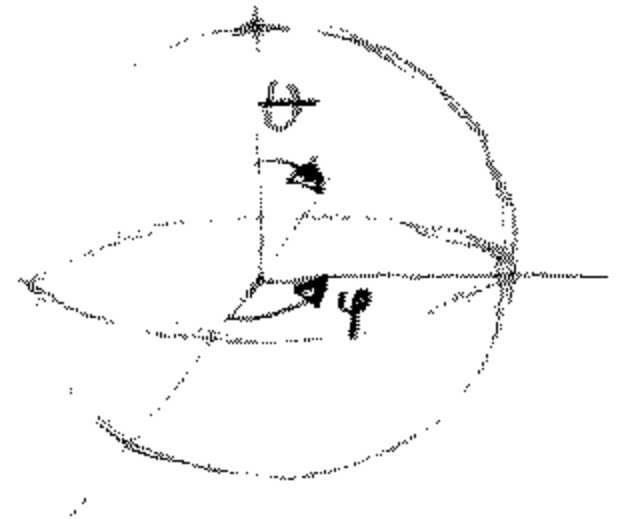
$$\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases} \quad f(r, \varphi) = (r \cos \varphi, r \sin \varphi) = (x, y) \\ Jf = r$$

- Coordenades cilíndriques.

$$\begin{cases} x = \rho \cos \varphi \\ y = \rho \sin \varphi \\ z = z \end{cases} \quad Jf = \rho$$

- Coordenades esfèriques

$$\begin{cases} x = r \cos \varphi \sin \theta \\ y = r \sin \varphi \sin \theta \\ z = r \cos \theta \end{cases} \quad Jf = r^2 \sin \theta$$

• Teorema de la funció implícita

$$Df(x) = \frac{-D_1 F(x, f(x))}{D_2 F(x, f(x))}$$

$$F(x, y) \stackrel{!!}{=} 0 \Leftrightarrow y = f(x)$$

$y = f(x)$: Funció definida implícitament per l'equació $F(x, y)$

• La derivada de f es calcula aplicant la regla de la cadena a l'equació $F(x, f(x))$.

$$\frac{\partial F^k}{\partial x^i} \Big|_{(x, f(x))} + \sum_{j=1}^n \frac{\partial F^k}{\partial y^j} \Big|_{(x, f(x))} \cdot \frac{\partial f^j}{\partial x^i} \Big|_x \stackrel{!!}{=} 0$$

E.: $f(x, y, z) = f(x, y, z(x, y))$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial f}{\partial z} \cdot \frac{\partial z}{\partial x} \stackrel{!!}{=} 0 \Rightarrow \frac{\partial z}{\partial x} = - \frac{\partial f / \partial x}{\partial f / \partial z}$$

TEMA 4: APLICACIONS GEOMÈTRIQUES DE LA DERIVACIÓ

• Gradient: Vector tangent a una funció f en un punt p .

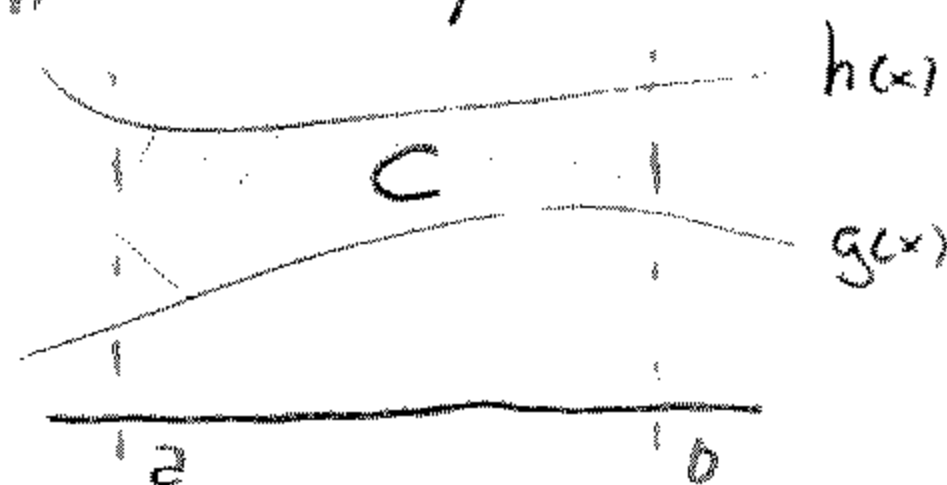
$$\text{grad } f(p) = \vec{\nabla} f(p) = \sum_{j=1}^n D_j f e_j$$

El màxim valor de f és $\|\text{grad } f(p)\|$ i s'assoleix en la direcció donada pel vector gradient.

• TEMA 6: INTEGRACIÓ

$$\circ \int_{A \times B} f(x, y) dx dy = \int_A dx \left(\int_B dy f(x, y) \right) = \int_B dy \left(\int_A dx f(x, y) \right)$$

$$\circ \int_C f(x, y) dx dy = \int_a^b dx \left(\int_{g(x)}^{h(x)} dy f(x, y) \right)$$

◦ Teorema del canvi de variable

$$\int_v f = \int_u (f \circ \varphi) |\det J(\varphi)| =$$

$$= \int_{v=\varphi(u)} f(y^1, \dots, y^n) dy^1 \dots dy^n = \int_{\varphi^{-1}(v)=u} f(\varphi^1(x), \dots, \varphi^n(x)) \left| \det \frac{\partial(y^1, \dots, y^n)}{\partial(x^1, \dots, x^n)} \right| dx^1 \dots dx^n$$

◦ Integració en coordenades polars

$$\int_{\varphi(u)} f(x, y) dx dy = \int_u f(r \cos \phi, r \sin \phi) r dr d\phi$$

◦ Integració en coordenades cilíndriques

$$\int_{\varphi(u)} f(x, y, z) dx dy dz = \int_u f(\rho \cos \phi, \rho \sin \phi, z) \rho d\rho d\phi dz$$

◦ Integració en coordenades esfèriques

$$\int_{\varphi(u)} f(x, y, z) dx dy dz = \int_u f(r \cos \phi \sin \theta, r \sin \phi \sin \theta, r \cos \theta) r^2 \sin^2 \theta dr d\phi d\theta$$

◦ Integrals dependents de paràmetres

$$F(y) = \int_{\alpha(y)}^{\beta(y)} f(x, y) dx$$

$$F'(y) = \int_{\alpha(y)}^{\beta(y)} D_2 f(x, y) dx + f(\beta(y), y) \beta'(y) - f(\alpha(y), y) \alpha'(y)$$

TEMA 7: INTEGRALS DE LÍNIA I DE SUPERFÍCIE

◦ Integrals de línia de funcions escalars

longitud $(\sigma) = \int_I \|\sigma'(s)\| ds$ ($\sigma: I \rightarrow \mathbb{R}^n$ camí definit en l'interval I)

- Integral de línia de f al llarg de la corba parametritzada de σ :

$$\int_{\sigma} f dl := \int_I f(\sigma(s)) \|\sigma'(s)\| ds$$

- Si $f=1 \Rightarrow$ Definició longitud σ

- Si la corba es tancada escribim $\oint_C f dl$

◦ Integrals de línia de funcions vectorials

$$\int_{\sigma} \vec{f} \cdot d\vec{l} := \int_I \vec{f}(\sigma(s)) \cdot \vec{\sigma}'(s) ds \quad \text{"Circulació"}$$

- Vector tangent unitari $\vec{t} = \frac{\sigma'}{\|\sigma'\|}$

Component tangencial $\vec{f} = f_t(\sigma(s)) = f(\sigma(s)) \cdot t(s)$

$$\int_{\sigma} \vec{f} \cdot d\vec{l} = \int_{\sigma} f_t dl$$

- Si C es una corba orientada i C^o es la mateixa corba amb l'orientació oposada $\Rightarrow \int_{C^o} \vec{f} \cdot d\vec{l} = - \int_C \vec{f} \cdot d\vec{l}$

- Camps conservatius

f conservatiu sii $\exists \phi$ (camp escalar) / $\vec{f} = \text{grad } \phi$

◦ Integrals de superfície de funcions escalars

$$\int_{\sigma} f dS := \int_U f(\sigma(u_1, u_2)) \|\vec{T}_1 \times \vec{T}_2\| du_1 du_2 \quad \vec{T}_1, \vec{T}_2 \text{ vectors tangents}$$

- Area de $M \int_M dS$

◦ Integrals de superfície de funcions vectorials en \mathbb{R}^3

$$\int_{\sigma} \vec{f} \cdot d\vec{S} := \int_U \vec{f}(\sigma(u_1, u_2)) \cdot \vec{T}_1 \times \vec{T}_2 du_1 du_2 = \int_U \det(\vec{f} \circ \sigma, \vec{T}_1, \vec{T}_2) \quad \text{"flux"}$$

- Vector normal unitari $\vec{n} = \frac{\vec{T}_1 \times \vec{T}_2}{\|\vec{T}_1 \times \vec{T}_2\|}$

Component normal $\vec{f} = f_n(\sigma(u_1, u_2)) = f(\sigma(u_1, u_2)) \cdot n(u_1, u_2)$

$$\int_{\sigma} \vec{f} \cdot d\vec{S} = \int_{\sigma} f_n \cdot dS$$

TEMA 8: TEOREMES INTEGRALS DE L'ANÀLISI VECTORIAL

Operadors diferencials sobre camps de \mathbb{R}^3

$$E \xrightarrow{\text{grad}} V \xrightarrow{\text{rot}} V \xrightarrow{\text{div}} E$$

* Gradient: $\text{grad } f = \nabla f := \begin{pmatrix} \partial f / \partial x \\ \partial f / \partial y \\ \partial f / \partial z \end{pmatrix}$

* Rotacional: $\text{rot } \vec{f} = \nabla \times \vec{f} := \begin{pmatrix} \partial f_3 / \partial y - \partial f_2 / \partial z \\ \partial f_1 / \partial z - \partial f_3 / \partial x \\ \partial f_2 / \partial x - \partial f_1 / \partial y \end{pmatrix} = \begin{vmatrix} \hat{i} & \hat{j} & \hat{k} \\ \partial_x & \partial_y & \partial_z \\ f_1 & f_2 & f_3 \end{vmatrix}$

* Divergència: $\text{div } \vec{f} = \nabla \cdot \vec{f} := \frac{\partial f_1}{\partial x} + \frac{\partial f_2}{\partial y} + \frac{\partial f_3}{\partial z}$

(Els tres són operadors lineals) $\text{grad}(f+g) = \text{grad}(f) + \text{grad}(g)$

- \vec{f} és irrotacional si $\text{rot } \vec{f} = 0$

- " " sense divergència " $\text{div } \vec{f} = 0$

- $\text{rot}(\text{grad } f) = 0$

$\text{div}(\text{rot } \vec{f}) = 0$

$\text{grad}(fg) = f \text{grad } g + g \text{grad } f$

$\text{rot}(f\vec{h}) = f \text{rot } \vec{h} + \text{grad } f \times \vec{h}$

$\text{div}(f\vec{h}) = f \text{div } \vec{h} + \text{grad } f \cdot \vec{h}$

* Laplaciana: $\Delta f = \nabla^2 f := \text{div}(\text{grad } f)$ $\Delta f = 0 \Rightarrow f$ "harmònica"

Teorema Stokes

$$\int_S \text{rot } \vec{f} \cdot d\vec{S} = \int_{\partial S} \vec{f} \cdot d\vec{L}$$

∂S vora de S amb l'orientació induïda de S (regla caracol)

Teorema de Gauss

$$\int_V \text{div } \vec{f} \, dV = \int_{\partial V} \vec{f} \cdot d\vec{S}$$

∂V vora de V amb l'orientació induïda de S (normal cap a fora)

Teorema fonamental del càlcul

$$\int_C \text{grad } f \cdot d\vec{L} = \int_{\partial C} df = f(p_1) - f(p_0), \quad \partial C = \{p_0, p_1\}$$

• \vec{F} és un camp conservatiu si f és un potencial escalar per a \vec{F} $\boxed{\vec{F} = \text{grad } f}$

• $\left\{ \begin{array}{l} * \vec{F} \text{ té un potencial escalar (}\vec{F} \text{ conservatiu)} \\ * \int_C \vec{F} \cdot d\vec{L} \text{ ; només depèn de } p_0, p_1, C = \{p_0, p_1\} \Rightarrow \text{rot } \vec{F} = 0 \text{ (}\vec{F} \text{ és irrotacional)} \\ * C \text{ (corba tancada)} \Rightarrow \oint_C \vec{F} \cdot d\vec{L} = 0 \end{array} \right. \begin{array}{l} \leftarrow \\ \text{no sempre} \end{array}$

- Si $\vec{F}: U \rightarrow \mathbb{R}^3$ (U simplement conex) $\boxed{\text{rot } \vec{F} = 0 \Rightarrow \vec{F} \text{ té pot. escalar}}$

• \vec{G} es solenoidal si \vec{F} es un potencial vectorial per a \vec{G}

$$\boxed{\vec{G} = \text{rot } \vec{F}}$$

• $\left\{ \begin{array}{l} * \vec{G} \text{ té un potencial vectorial} \\ * \int_S \vec{G} \cdot d\vec{S} \text{ depèn de } \partial S, \text{ no de } S \Rightarrow \text{div } \vec{G} = 0 \text{ (}\vec{G} \text{ sense diverg.)} \\ * (S \text{ tancada)} \Rightarrow \oint_S \vec{G} \cdot d\vec{S} = 0 \end{array} \right.$

- Si \vec{F} és un potencial vectorial, tb ho és $\vec{F} + \text{grad } f$

en \mathbb{R}^2

• Teorema de Green (És Stokes en \mathbb{R}^2)

$$\boxed{\int_M \left(\frac{\partial f_2}{\partial x} - \frac{\partial f_1}{\partial y} \right) dx dy = \int_{\partial M} \vec{f} \cdot d\vec{L} = \int_{\partial M} f_1 dx + f_2 dy}$$

$\partial M \Rightarrow$ vora de M amb orientació induïda (la part de dreta a l'esquerra)

- Càlcul àrees mitjançant Teorema de Green

Ex.: $f = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -y \\ x \end{pmatrix}$

$$\int_M \left(\frac{\partial f_2}{\partial x} - \frac{\partial f_1}{\partial y} \right) dx dy = \int_M \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) dx dy = \int_M dx dy = \int_{\partial M} (-y dx + x dy)$$

• \vec{F} es conservatiu $\Rightarrow \frac{\partial F_2}{\partial x} = \frac{\partial F_1}{\partial y}$

en alguns casos \Leftarrow

• Teorema de la divergència en el pla

$$\boxed{\int_M \text{div } \vec{f} dx dy = \int_{\partial M} f_n dL}$$

$f_n = \vec{f} \cdot \vec{n}$ component normal de \vec{f} al llarg vora ∂M de M orientada cap a fora

$$\int_{\partial M} f_n dL = \text{"flux de } \vec{f} \text{ a través de } \partial M \text{"}$$